

Jaaroverzicht 2024

Sabine van Dijk, Anne-Wil Marissen, Janneke van der Avoort
en Jolien Dopmeijer

stijn^{co} Programma
studentenwelzijn

 Trimbos
instituut

ECIQ
leren
zonder belemmering

Inhoudsopgave

---

1. Producten ontwikkeld door Stijn

Inleiding	03
1.1 <i>Infographic: Jaarplan Stijn 2024</i>	05
1.2 <i>Kennissynthese: Integraal werken aan studentenwelzijn</i>	06
1.3 <i>Video: Stijn, studenteninitiatieven voor welzijn</i>	07
1.4 <i>Werkconferentie Stijn 26 september 2024</i>	08
1.5 <i>Blog: De studentenambtenaar, een brug tussen stad en student</i>	09
1.6 <i>Richtlijnen verslavingspreventie binnen het onderwijs</i>	10

2. Overige kennis- en ondersteuningsproducten

2.1 <i>Theoretische onderbouwing: Integraal werken aan welbevinden in het onderwijs</i>	12
2.2 <i>Handreiking: Verkenning rondom welbevinden op het mbo</i>	13
2.3 <i>Handreiking: Herijk of ontwikkel een visie op welbevinden en leren op het mbo</i>	14
2.4 <i>Checklist: Welbevinden op het mbo</i>	15
2.5 <i>Inspiratiekaart: Werken aan welbevinden in het mbo</i>	16
2.6 <i>Stappenplan: Werken aan welbevinden in het mbo</i>	17
2.7 <i>Website: Aan de slag met de Gezonde School</i>	18

Inleiding

In dit jaaroverzicht staan kennis- en ondersteuningsproducten die onderwijsinstellingen, gemeenten en preventie- en zorgprofessionals kunnen ondersteunen in het werken aan de mentale gezondheid van en het voorkomen van risicovol middelengebruik onder studenten (hierna 'studentenwelzijn'). Deze producten heeft Programma Stijn in 2024 verzameld of ontwikkeld. [Bekijk de kennisbank](#) [Studentenwelzijn](#) voor meer informatie en het downloaden van deze producten.

Over Stijn

Stijn is een kennis- en ondersteuningsprogramma dat onderwijsinstellingen en partners helpt om integraal aan studentenwelzijn te werken. Een belangrijk onderdeel hiervan is het verzamelen, ontwikkelen en verspreiden van relevante kennis- en ondersteuningsproducten. Meer informatie over Stijn vind je op [deze website](#).

Hoofdstuk 1

---

*Producten ontwikkeld
door Stijn*

1.1

Infographic: Jaarplan Stijn 2024

[Klik hier voor de infographic](#)

- **Ontwikkelaar:** Stijn (Trimbos-instituut en ECIO)
- **Thema's:** mentale gezondheid, middelengebruik, integraal werken aan studentenwelzijn, jaarplan
- **Onderwijssector:** mbo, hbo, wo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, preventie- en zorgprofessionals in jongerenwerk, GGZ en verslavingszorg, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals en studentambtenaren, wetenschappers
- **Omvang:** 1 pagina
- **Jaar van publicatie:** 2024

Wat gaat Stijn in 2024 doen om te werken aan studentenwelzijn? Lees meer over hoe Stijn samenwerking en kennisdeling tussen mbo, hbo en wo stimuleert.

Wat Stijn in 2024 gaat doen

Het programma Stijn, Studentenwelzijn mbo, hbo en wo, helpt mbo, hbo en wo onderwijsinstellingen, gemeenten en preventie- en zorgprofessionals om de mentale gezondheid van studenten te bevorderen en risicovol middelengebruik onder studenten te voorkomen en verminderen.

De wetenschappelijke basis van Stijn
Rapport en factsheet van een kennissynthese: de kennissynthese integraal model studentenwelzijn vormt de wetenschappelijke basis van Stijn. Stijn publiceert de kennissynthese in een rapport en in een vereenvoudigde factsheet.

Integraal model voor Stijn: op basis van de kennissynthese integraal model studentenwelzijn wordt een wetenschappelijk model gevormd waar het programma Stijn op gebaseerd wordt.

Materialen en kennisdeling
Bestaande producten: een selectie van bestaande producten omtrent studentenwelzijn wordt beschikbaar gesteld in de Landelijke Kennisbank Studentenwelzijn.

Handreiking: aan het einde van het jaar wordt een jaaroverzicht gepubliceerd met nieuwe en bestaande materialen die passen bij de werkwijze van Stijn.

Nieuwe producten: er worden nieuwe kennis- of ondersteuningsproducten omtrent studentenwelzijn ontwikkeld en toegevoegd aan de Landelijke Kennisbank Studentenwelzijn.

We doen het samen
Samen met stakeholders: dit jaar wordt ingezet op stakeholdermanagement. T.b.v. het programma Stijn.

Samenwerking onderwijssectoren: de samenwerking tussen mbo, hbo en wo wordt gestimuleerd.

Ondersteuning studenteninitiatieven: een aantal studenteninitiatieven op het gebied van studentenwelzijn wordt ondersteund door het programma Stijn.

Adviescommissies: er worden een wetenschappelijke en maatschappelijke commissie opgericht die het programma Stijn adviseert, gevraagd en ongevraagd.

Werkconferentie: Dit jaar vindt de tweede werkconferentie plaats met onder meer onderwijs-, preventie- en zorgprofessionals, gemeenten en studenten. De opgehalde kennis wordt teruggekoppeld aan het veld.

Aanvullende bijeenkomsten: met de essentiële partners gemeenten, GGZ'en, instellingen voor verslavingszorg, geestelijk verzorgers en studentambtenaren worden aanvullende bijeenkomsten georganiseerd om hun input op te halen.

Stijn is een programma van het Trimbos-instituut in samenwerking met het Expertisecentrum Inclusief Onderwijs (ECIO). Het programma wordt ontwikkeld samen met onderwijsinstellingen, gemeenten en preventie- en zorgprofessionals. Een belangrijk doel van het programma is het stimuleren van de samenwerking en kennisdeling tussen het mbo, hbo en wo.

Logos: stijn, Programma studentenwelzijn, Trimbos instituut, ECIO voor betere samenleving

1.2

Kennissynthese: Integraal werken aan studentenwelzijn

[Klik hier voor de kennissynthese](#)

- **Ontwikkelaar:** Stijn (Trimbos-instituut en ECIO)
- **Thema's:** integraal werken aan studentenwelzijn, framework, implementatie, mentale gezondheid, middelengebruik
- **Onderwijssector:** mbo, hbo, wo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, preventie- en zorgprofessionals in jongerenwerk, GGZ en verslavingszorg, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals en studentambtenaren
- **Omvang:** 80 pagina's
- **Jaar van publicatie:** 2024

De kennissynthese is een leidraad en geeft onder andere antwoord op de vragen: wat houdt integraal werken in als het gaat om studentenwelzijn? Welke theoretische modellen zijn van belang als het gaat om studentenwelzijn? Welke frameworks voor werken aan studentenwelzijn bestaan er al? En welke praktijkvoorbeelden uit het mbo, hbo en wo zijn er in Nederland? De antwoorden op deze vragen komen uit een uitgebreide verkenning van wetenschappelijke literatuur, aangevuld met voorbeelden uit Nederland en andere landen.

1.3

Video: Stijn, studenteninitiatieven voor welzijn

[Klik hier voor de video](#)

- **Ontwikkelaar:** Stijn (Trimbos-instituut en ECIO)
- **Thema's:** peer to peer educatie, mentale gezondheid, middelengebruik
- **Onderwijssector:** mbo, hbo, wo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, preventie- en zorgprofessionals in jongerenwerk, GGZ en verslavingszorg, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals en studentambtenaren, wetenschappers
- **Omvang:** 1.42 minuten
- **Jaar van publicatie:** 2024

In deze video stellen de studenteninitiatieven zich voor die samen werken met Stijn. Zij vertellen op welke manier zij bijdragen aan Studentenwelzijn. Wil jij ook aan de slag met studentenwelzijn? Werk dan samen met studenten! Laat hen meepraten, meedenken... en vooral: laat ze meedoen!

1.4

Werkconferentie Stijn 26 september 2024

a. Video: Aftermovie werkconferentie Stijn

Klik [hier](#) voor de aftermovie

b. Nieuwsbericht: Terugblik

werkconferentie Stijn

Klik [hier](#) voor de terugblik

c. Infographic: Terugblik

werkconferentie Stijn

Klik [hier](#) voor de infographic

- **Ontwikkelaar:** Stijn (Trimbos-instituut en ECIO)
- **Thema's:** integraal werken aan studentenwelzijn, mentale gezondheid, middelengebruik
- **Onderwijsrichting:** mbo, hbo, wo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, preventie- en zorgprofessionals in jongerenwerk, GGZ en verslavingszorg, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals en studentambtenaren, wetenschappers
- **Omvang:** a) 1.45 minuten, b) 1 pagina, c) 1 pagina
- **Jaar van publicatie:** 2024

De tweede Stijn-werkconferentie met 200 professionals uit onderwijs, zorg en preventie stond volledig in het teken van kennisdeling en samenwerking aan studentenwelzijn dat gaat over twee aspecten: de bevordering van mentale gezondheid én voorkomen en verminderen van middelengebruik. Er is stilgestaan bij het Nederlandse framework voor studentenwelzijn en uitdagingen en oplossingsrichtingen rondom studentenwelzijn zijn geïnventariseerd.

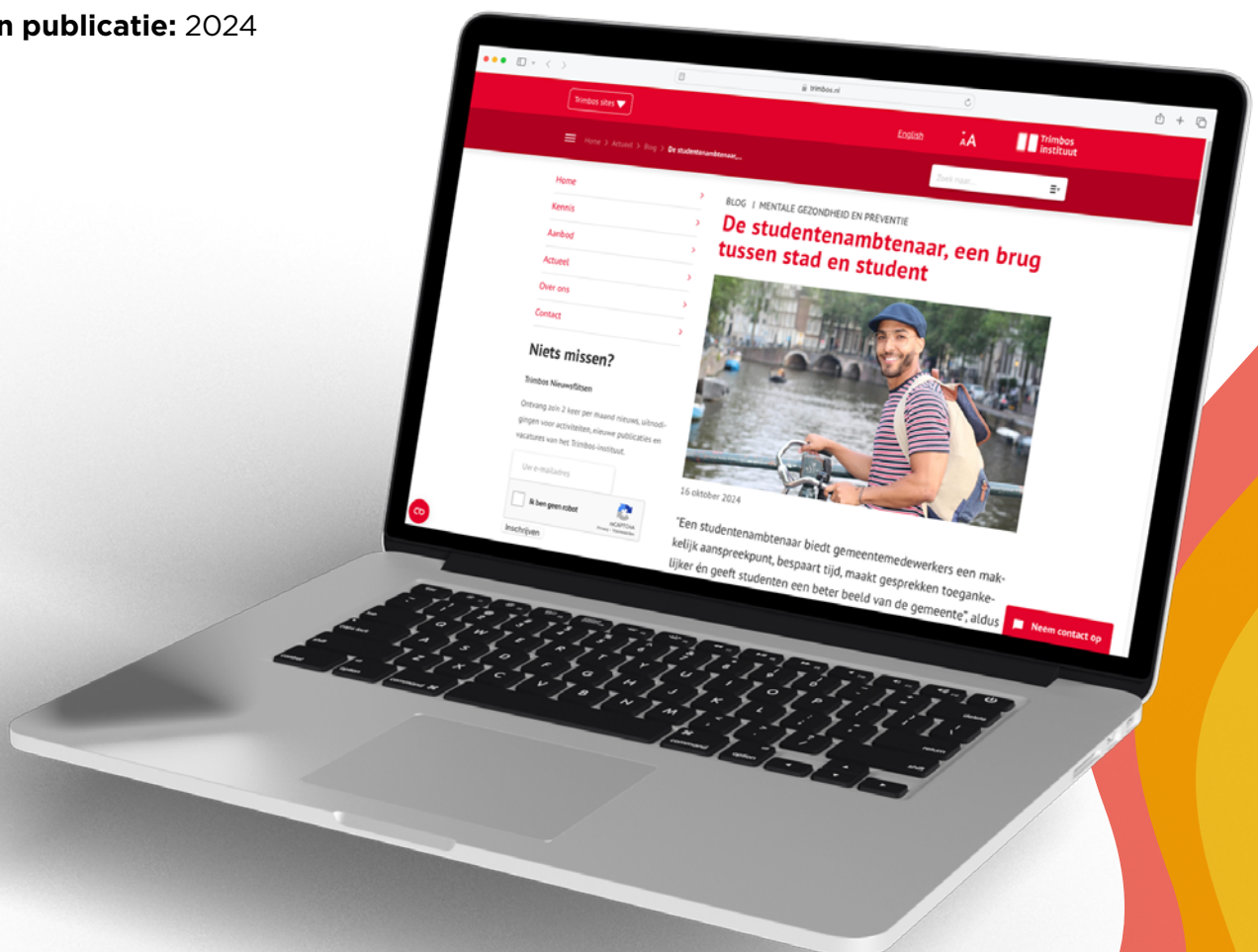
1.5

Blog: De studentenambtenaar, een brug tussen stad en student

[Klik hier voor de video](#)

- **Ontwikkelaar:** Stijn (Trimbos-instituut en ECIO)
- **Thema's:** studentparticipatie, integraal werken aan studentenwelzijn
- **Onderwijssector:** mbo, hbo, wo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals en studentambtenaren
- **Omvang:** 1 blog
- **Jaar van publicatie:** 2024

In deze blog vertellen studentenambtenaren en een beleidsmedewerker studentenwelzijn van de stad Leiden hoe zij samenwerken aan dit onderwerp. Studentenambtenaren zijn de verbindende schakel tussen de gemeente en studenten en spelen een cruciale rol in het vergroten van studentenparticipatie. Dankzij hun inzet worden studenten actief betrokken bij gemeentelijke projecten en beleid.

1.6

Richtlijnen verslavingspreventie binnen het onderwijs

[Klik hier voor de richtlijnen](#)

- **Ontwikkelaars:** Stijn (Trimbos-instituut en ECIO), Helder op School (Trimbos-instituut) en Verslavingskunde Nederland
- **Thema:** middelengebruik
- **Onderwijssector:** mbo, hbo, wo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, studentenwelzijnscoördinatoren, preventie- en zorgprofessionals in jongerenwerk, GGZ en verslavingszorg, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals
- **Omvang:** 12 pagina's
- **Jaar van publicatie:** 2024

In dit overzicht is per type onderwijs en de verschillende leeftijdsfasen te zien welke preventieve interventies er ingezet kunnen worden. De richtlijnen geven meer duidelijkheid over de manier van werken, de beschikbare interventies en de theoretische onderbouwing.

Binnen het onderwijs

In dit overzicht is per type onderwijs en de verschillende leeftijdsfasen te zien welke preventieve interventies er ingezet kunnen worden. De richtlijnen geven meer duidelijkheid over de manier van werken, de beschikbare interventies en de theoretische onderbouwing.

VERSLAVINGSKUNDE
NEDERLAND

Trimbos
instituut

stijn
Programma
studentenwelzijn

Hoofdstuk 2

---

*Overige kennis- en
ondersteuningsproducten*

2.1

Theoretische onderbouwing: Integraal werken aan welbevinden in het onderwijs

[Klik hier voor de theoretische onderbouwing](#)

- **Ontwikkelaar:** Welbevinden op School (Trimbos-instituut en Pharos)
- **Thema's:** welbevinden, mentale gezondheid, integraal werken aan studentenwelzijn
- **Onderwijssector:** mbo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, preventie- en zorgprofessionals in jongerenwerk, GGZ en verslavingszorg, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals en studentambtenaren, wetenschappers
- **Omvang:** 28 pagina's
- **Jaar van publicatie:** 2023

Dit document bevat een theoretische onderbouwing die dieper ingaat op hoe er in de onderwijscontext gewerkt kan worden aan het welbevinden van leerlingen en studenten. Aan de hand van de laatste stand van zaken uit nationale en internationale literatuur wordt besproken welke onderdelen van belang zijn bij integraal werken aan welbevinden.

2.2

Handreiking: Verkenning rondom welbevinden op het mbo

[Klik hier voor de verkenning](#)

- **Ontwikkelaar:** Welbevinden op School (Trimbos-instituut en Pharos)
- **Thema's:** welbevinden, mentale gezondheid, integraal werken aan studentenwelzijn
- **Onderwijssector:** mbo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, preventie- en zorgprofessionals in jongerenwerk, GGZ en verslavingszorg, beleidsmakers in onderwijs of zorg, gemeentelijke professionals en studentambtenaren, wetenschappers
- **Omvang:** 27 pagina's
- **Jaar van publicatie:** 2022

Wil je meer weten over wat er leeft en speelt in het mbo en waar behoeftes van studenten, onderwijsprofessionals en bestuurders liggen als het gaat over welbevinden? Preventieve initiatieven om gezondheid en welzijn te bevorderen moeten vanuit – of in ieder geval samen met – de school worden georganiseerd. Daarvoor is een integraal, structureel en duurzaam (gemeentelijk) beleid nodig die de basis van het onderwijs versterkt. Deze kwalitatieve verkenning wordt in dit rapport besproken.

2.3

Handreiking: Herijk of ontwikkel een visie op welbevinden en leren op het mbo

[Klik hier voor de handreiking](#)

- **Ontwikkelaar:** Welbevinden op School (Trimbos-instituut en Pharos)
- **Thema's:** welbevinden, mentale gezondheid
- **Onderwijssector:** mbo
- **Doelgroep:** studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, beleidsmakers
- **Omvang:** 15 pagina's
- **Jaar van publicatie:** 2024

Wil je als schoollocatie aan de slag met het herijken of ontwikkelen van jullie visie op welbevinden en leren? Deze handreiking beschrijft verschillende werkvormen die je samen met het team, studenten en/of ouders/belangrijke anderen kunt gebruiken.

2.4

Checklist: Welbevinden op het mbo

[Klik hier voor de checklist](#)

- **Ontwikkelaar:** Welbevinden op School (Trimbos-instituut en Pharos)
- **Thema's:** welbevinden, mentale gezondheid
- **Onderwijssector:** mbo
- **Doelgroep:** studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, beleidsmakers
- **Omvang:** 35 vragen
- **Jaar van publicatie:** 2023

Wil je meer aandacht voor het thema welbevinden binnen jouw school(locatie)? Gebruik dan deze checklist om jullie beginsituatie systematisch in kaart te brengen. Wat gaat er goed op school/de opleiding? Wat verdient meer aandacht? Is er voldoende aandacht voor gelijke kansen? En wat heeft prioriteit?

2.5

Inspiratiekaart: Werken aan welbevinden in het mbo

[Klik hier voor de inspiratiekaart](#)

- **Ontwikkelaar:** Welbevinden op School (Trimbos-instituut en Pharos)
- **Thema's:** welbevinden, mentale gezondheid
- **Onderwijssector:** mbo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, beleidsmakers
- **Omvang:** 12 pagina's
- **Jaar van publicatie:** 2023

Wil je meer aandacht voor het thema welbevinden binnen jouw mbo, maar weet je nog niet precies wat de volgende stap is voor jouw school? Deze inspiratiekaart biedt concrete voorbeelden uit het mbo. Daarnaast vind je er links naar concrete tools en tips om zelf mee aan de slag te gaan.

INSPIRATIEKAART

Werken aan welbevinden in het mbo

2.6

Stappenplan: Werken aan welbevinden in het mbo

[Klik hier voor het stappenplan](#)

- **Ontwikkelaar:** Welbevinden op School (Trimbos-instituut en Pharos)
- **Thema's:** welbevinden, mentale gezondheid, integraal werken aan studentenwelzijn
- **Onderwijssector:** mbo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, beleidsmakers
- **Omvang:** 12 pagina's
- **Jaar van publicatie:** 2024

Dit stappenplan biedt teams in het mbo handvatten om aan de slag te gaan met welbevinden. Een cruciale tip is om niet alleen te kiezen voor losse interventies, maar te streven naar samenhang en een duurzame inzet op de lange termijn. Wat houdt dit concreet in en waar begin je?

2.7

Website: Aan de slag met de Gezonde School

[Klik hier voor de website](#)

- **Ontwikkelaar:** Gezonde School
- **Thema's:** welbevinden, mentale gezondheid, middelengebruik, integraal werken aan studentenwelzijn
- **Onderwijssector:** mbo
- **Doelgroep:** onderwijsprofessionals, begeleidings- en zorgprofessionals in het onderwijs, studentenwelzijnscoördinatoren, onderwijsbestuurders, beleidsmakers
- **Omvang:** lezen
- **Jaar van publicatie:** 2024

Een veilig en inclusief schoolklimaat biedt een fysiek, emotioneel en sociaal veilige basis voor studenten en medewerkers op school. Hierdoor krijgen studenten ruimte in hun hoofd om zich te ontwikkelen. Het is dan ook een randvoorwaarde om goed te kunnen leren. Maar wat houdt een veilig en inclusief schoolklimaat in? En hoe creëer je dat? Lees tips en ga aan de slag met de Gezonde School.

Colofon

Opdrachtgever en financier

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur & Wetenschap

Auteurs

Sabine van Dijk
Anne-Wil Marissen
Janneke van der Avoort
Jolien Dopmeijer

Vormgeving

wijzijnmeo.nl

Omslagbeeld

www.shutterstock.com.

Personen afgebeeld op de omslag van deze uitgave zijn modellen en hebben geen relatie tot het onderwerp van deze uitgave of ieder onderwerp binnen het onderzoeksdomein van het Trimbos-instituut.

Trimbos-instituut
Da Costakade 45
Postbus 725
3500 AS Utrecht
030 - 297 11 00
www.trimbos.nl